

CATÁLOGO FLORÍSTICO DEL TÉRMINO DE LADRUÑÁN (CASTELLOTE, MAESTRAZGO, TERUEL)

Antoni AGUILLELLA i PALASÍ

ICBIBE-Jardí Botànic de la Universitat de València
C/ Quart, 80. 46008-Valencia. Antoni.Aguilella@uv.es

RESUMEN: Se presenta el catalogo florístico del término de Ladruñán, en el Guadalope medio (NE de Teruel), donde la diversidad de hábitats favorece la coexistencia de 694 taxones vegetales, en un área que apenas llega a una tercera parte de una cuadrícula MGRS de 10x10 km. Algunas citas como la de *Ridolfia segetum*, constituyen una nueva localidad relevante para la flora aragonesa. De cada taxón se dan las cuadrículas MGRS en las que está presente. En algunos casos como *Arbutus unedo*, *Erica multiflora*, *Juniperus thurifera* y *Ridolfia segetum*, se hacen comentarios adicionales. **Palabras clave:** Florística, Catálogo, Corología.

SUMMARY: Floristic Checklist of Ladruñán (Castellote, Teruel, E Spain). In this work, the checklist of Ladruñán area is presented. The habitats diversity of this territory, from the medium Guadalope River Basin, allows the presence of 693 taxa, with an area near to a third part of a 10x10 km² MGRS square. Some records, as that of *Ridolfia segetum*, are a new and relevant record for the flora of Aragón. For every taxon we provided the 10x10 km² squares where it has been observed or collected. In some cases as *Arbutus unedo*, *Erica multiflora*, *Juniperus thurifera* and *Ridolfia segetum*, some extra comments are made. **Key words:** Floristics, Checklist, Chorology.

INTRODUCCIÓN

Se presenta el catálogo florístico del antiguo término municipal de Ladruñán (IGN, 1928), integrado desde 1970 en el municipio de Castellote, comarca del Maestrazgo y provincia de Teruel. De esta manera se presentan los primeros resultados de los trabajos para completar la flora del Maestrazgo turolense que se presentaron en parte en Mateo, Lozano & Aguilera (2012). El territorio se halla en una encrucijada de cuadrículas GRMS, por lo que aporta datos para cuatro de ellas: YL10, YL11, YL20 e YL21. La superficie que ocupa es de 28,9 km², no llegando a suponer una tercera parte de una cuadrí-

cula GRMS de 10x10 km. La diversidad de hábitats es notable, con una variación altitudinal que se extiende desde los 590 m, en las riberas del Guadalope, hasta los 1211 m. en la Muela Carrascosa, permitiendo la presencia de los pisos mesomediterráneo inferior hasta el supramediterráneo inferior. El río Guadalope, afluente del río Ebro por la margen derecha, provee hábitats acuáticos y ribereños además de modular el clima en su entorno, permitiendo la progresión en altitud de diversos elementos termófilos como *Arbutus unedo*, *Phillyrea angustifolia*, *Pistacia lentiscus*, *Smilax aspera*, *Ruscus aculeatus*. El fluir del río sirve de vehículo a propágu-

los de especies que habitan el alto Gualope, que así pueden aparecer esporádicamente en estas zonas bajas, donde su persistencia es efímera. Este sería el caso de *Cistus laurifolius*, *Filipendula ulmaria*, *Ranunculus acris* y *Barbarea vulgaris*. Los sustratos son predominantemente calizos, con buena representación de margas y arcillas, donde abunda *Cheirolophus intybaceus*, y suelos arenosos en el entorno ribereño. Los cultivos antes muy diversificados y extendidos se reducen hoy a las tierras más fértiles accesibles del secano, donde se cultiva principalmente el olivo y escasos campos de cereal, así como una huerta de regadío muy reducida. Resulta notable la presencia de abundantes farallones rocosos que proveen hábitats rupícolas muy diversos. La flora y la vegetación muestran un impacto importante de la ganadería y de los recientes incendios forestales, en especial del que aconteció en el verano de 1994. Parte del territorio estudiado pertenece al Monumento Natural Puente Natural de la Fonseca, englobado en la red de espacios naturales de Aragón.

El orden adoptado en el catálogo florístico es el alfabético de familias y taxones, dentro de los grandes grupos de Pteridófitos, Gimnospermas y Angiospermas dicotiledóneas y monocotiledóneas. De cada taxón se indica el nombre y el autor, y en línea aparte, las cuadrículas GRMS de 10x10 km., omitiendo la zona, que es 30T en todos los casos. En contadas ocasiones, se hacen comentarios de tipo biogeográfico, de conservación u otra índole, en párrafo aparte. Solamente se incluyen las plantas espontáneas y las naturalizadas. La mayor parte de los taxones se citan aquí por primera vez excepto lo publicado por Aguilera, Mansanet y Mateo (1983), las referencias de AFA (2012) y los Trabajos inéditos de Fabregat & López-Udías (1995, 2011) y Aguilera (1981). El catálogo se compone de 693 taxones de los cuales 4 son híbridos, 679

especies y 11 subespecies adicionales. Del total, 134 taxones son citados a nivel subespecífico. Taxonómicamente se reparten entre Pteridófitos (8), Gimnospermas (8) y Angiospermas (679).

CATÁLOGO FLORÍSTICO

PTERYDOPHYTA

ADIANTACEAE

Adiantum capillus-veneris L.
YL10, YL11, YL21.

ASPLENIACEAE

Asplenium fontanum (L.) Bernh.
YL10, YL11, YL20, YL21.

Asplenium ruta-muraria L.
YL10, YL20.

Asplenium trichomanes L. subsp.
quadrialeans D.E. Meyer
YL10, YL11, YL21.

Ceterach officinarum Willd.
YL10, YL11.

EQUISETACEAE

Equisetum arvense L.
YL10, YL11, YL21.

Equisetum ramosissimum Desf.
YL10, YL11, YL21.

POLYPODIACEAE

Polypodium cambricum L. subsp. **cambricum**
YL10, YL11.

GIMNOSPERMAE

CUPRESSACEAE

Juniperus oxycedrus L. subsp. **badia** (H. Gay) Debeaux,
YL20.

Juniperus oxycedrus L. subsp. **oxycedrus**
YL10, YL11, YL20, YL21.

Juniperus phoenicea L. subsp. **phoenicea**
YL10, YL11, YL20, YL21.

Juniperus thurifera L.
YL20.

Se conocía una población de la zona denominada Travinal, que se perdió con el incendio

de 1994 que asoló la zona. Habrá que confirmar si se regenera o considerarla definitivamente extinta del termino. Algunos ejemplares aislados se conservan en los vecinos términos de Cuevas de Cañart y Bordón.

EPHEDRACEAE

Ephedra fragilis Desf.
YL11, YL21.

PINACEAE

Pinus halepensis Mill.
YL10, YL11, YL20, YL21.
Pinus nigra Arnold, subsp. **salzmannii**
(Dunal) Franco
YL10, YL11, YL20, YL21.
Pinus pinea L.
YL21.

DICOTILEDONES

ACERACEAE

Acer campestre L.
YL10, YL11, YL21.

AMARANTHACEAE

Amaranthus albus L.
YL21.
Amaranthus deflexus L.
YL11, YL21.
Amaranthus graecizans L. subsp. **silvestris** (Vill.) Brenan
YL11, YL21.
Amaranthus hybridus L.
YL11, YL21.
Amaranthus retroflexus L.
YL11, YL21.

ANACARDIACEAE

Pistacia lentiscus L.
YL10, YL11, YL21.
Pistacia terebinthus L.
YL10, YL11, YL21.
Pistacia x saportae Burnat
YL10, YL21.

APOCYNACEAE

Vinca major L.
YL21.

ARALIACEAE

Hedera helix L. subsp. **helix**

YL10, YL11, YL20, YL21.

ARISTOLOCHIACEAE

Aristolochia pistolochia L.
YL10, YL11, YL21.

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum nigrum (L.) Moench,
YL10, YL21.

BALSAMINACEAE

Impatiens balfourii Hook f.
YL21.

BETULACEAE

Corylus avellana L.
YL11, YL21.

BORAGINACEAE

Anchusa azurea Mill.
YL11.
Borago officinalis L.
YL11, YL21.
Buglossoides arvensis (L.) I.M. Johnston
YL11.
Cynoglossum creticum Mill.
YL21.
Cynoglossum cheirifolium L. subsp.
cheirifolium
YL11, YL21.
Echium vulgare L. subsp. **pustulatum**
(Sm.) E. Schmid & Gams
YL11, YL20, YL21.
Heliotropium europaeum L.
YL10.
Lithodora fruticosa (L.) Griseb.
YL10, YL11, YL20, YL21.
Lithospermum officinale L.
YL11, YL21.
Myosotis ramosissima Rochel
YL10.
Neatostema apulum (L.) I.M. Johnston
YL10.
Nonea micrantha Boiss. & Reut.
YL21.

BUXACEAE

Buxus sempervirens L.
YL10, YL11.

CAMPANULACEAE

Campanula erinus L.

YL11, YL21.

Campanula glomerata L.

YL20.

Campanula rotundifolia L. subsp. **hispanica** (Willk.) O. Bolòs & Vigo

YL10, YL20.

Campanula trachelium L.

YL21.

CANNABACEAE

Humulus lupulus L.

YL10, YL11.

CAPRIFOLIACEAE

Lonicera etrusca G. Santi

YL11, YL20, YL21.

Lonicera implexa Ait.

YL10, YL11, YL21.

Sambucus ebulus L.

YL11.

Sambucus nigra L.

YL10, YL11, YL21.

Viburnum lantana L.

YL10, YL21.

Viburnum tinus L. subsp. **tinus**

YL10, YL11, YL21.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria leptoclados (Rchb.) Guss.

YL10, YL21.

Arenaria serpyllifolia L.

YL10, YL11, YL20.

Bufonia tenuifolia L.

YL21.

Cerastium brachypetalum Desportes

subsp. **brachypetalum**

YL10.

Cerastium semidecandrum L.

YL10.

Dianthus broteri Boiss. & Reut. subsp.

valentinus (Willk.) Rivas Mart. & al.

YL11, YL21.

Herniaria cinerea DC. in Lam. & DC.

YL21.

Minuartia hybrida (Vill.) Schischkin

YL10.

Minuartia rubra (Scop.) McNeill

YL10.

Paronychia capitata (L.) Lam.

YL11, YL21.

Petrorhagia prolifera (L.) P.W.Ball &

Heywood

YL10, YL11, YL20, YL21.

Saponaria ocymoides L.

YL10, YL21.

Silene conica L.

YL10.

Silene legionensis Lag.

YL21.

Silene mellifera Boiss. & Reut.

YL11, YL20, YL21.

Silene muscipula L.

YL11.

Silene nocturna L.

YL21.

Silene saxifraga L.

YL10, YL11, YL21.

Silene vulgaris (Moench) Garcke

YL10, YL11, YL21.

Stellaria media (L.) Vill. subsp. **media**

YL11.

Vaccaria hispanica (Mill.) Rauschert

YL11, YL21.

CISTACEAE

Cistus clusii Dunal in DC. subsp. **clusii**

YL10, YL11, YL21.

Cistus laurifolius L.

YL10.

Fumana ericifolia Wallr.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Fumana thymifolia (L.) Spach

YL11.

Helianthemum apenninum (L.) Mill.

subsp. **apenninum**

YL10, YL11.

Helianthemum cinereum subsp. **rotundi-**

folium (Dunal) Greuter & Burdet

YL10, YL11, YL20, YL21.

Helianthemum hirtum (L.) Mill.

YL10, YL11, YL21.

Helianthemum marifolium (L.) Mill.

subsp. **marifolium**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Helianthemum oelandicum subsp. **inca-**

num (Willk.) G. López

YL20.

Helianthemum salicifolium (L.) Mill.

YL11.

Helianthemum violaceum (Cav.) Pers.

YL11.

COMPOSITAE

Achillea odorata L.

YL11.

Aetheorhiza bulbosa (L.) Cass.

YL11.

Anacyclus clavatus (Desf.) Pers.

YL11, YL21.

Andryala ragusina L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Arctium minus Bernh.

YL10, YL11, YL21.

Artemisia absinthium L.

YL10, YL11.

Artemisia campestris L. subsp. **glutinosa**

(Gay) Batt.

YL10, YL11, YL21.

Artemisia herba-alba Asso

YL11, YL21.

Aster sedifolius L.

YL11, YL21.

Aster squamatus (Sprengel) Hieron.

YL10, YL11, YL21.

Atractylis humilis L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Bellis perennis L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Bombycilaena erecta (L.) Smolj.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Calendula arvensis L.

YL11.

Calendula officinalis L.

YL11, YL21.

Carduncellus monspeliensium All.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Carduus assoi (Willk.) Pau subsp. **assoi**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Carlina hispanica Lam.

YL11.

Carlina vulgaris L.

YL10, YL11.

Carthamus lanatus L. subsp. **lanatus**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Centaurea aspera L. subsp. **aspera**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Centaurea calcitrapa L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Centaurea jacea subsp. **timbali** (Martr.-

Donos) Br.-Bl.

YL11.

Centaurea melitensis L.

YL11, YL21.

Centaurea ornata Willd.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Centaurea pinae Pau

YL10, YL20.

Centaurea scabiosa subsp. **cephalariifo-****lia** (Willk.) Greuter

YL11, YL21.

Cichorium intybus L.

YL10, YL11, YL21.

Cirsium acaule (L.) Scop.

YL10, YL20.

Cirsium arvense (L.) Scop.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Cirsium echinatum (Desf.) DC.

YL11.

Cirsium monspessulanum (L.) Hill,subsp. **ferox** (Cosson) Talavera

YL10, YL11.

Cirsium odontolepis Boiss.

YL10, YL21.

Cirsium pyrenaicum (Jacq.) All.

YL10, YL11, YL21.

Cirsium vulgare (Savi) Ten.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Conyza bonariensis (L.) Cronq.

YL11, YL21.

Crepis albida Vil L. subsp. **albida**

YL10, YL11, YL20.

Crepis foetida L.

YL20.

Crepis pulchra L.

YL10, YL11, YL21.

Crepis vesicaria subsp. **taraxacifolia**

(Thuill.) Thell.

YL11, YL21.

Crupina vulgaris Cass.

YL11.

Cynara cardunculus L.

YL21.

Cheirolophus intybaceus (Lam.) Dostál

YL11, YL21.

Chondrilla juncea L.

YL11, YL20, YL21.

Echinops ritro L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Erigeron acris L.

YL20.

Eupatorium cannabinum L.

YL10, YL11, YL21.

Filago pyramidata L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

- Gnaphalium luteo-album** L.
YL11.
- Helichrysum italicum** subsp. **serotinum**
(Boiss.) P. Fourn.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Helichrysum stoechas** (L.) Moench
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Hieracium amplexicaule** L.
YL10.
- Hieracium aragonense** Scheele
YL10, YL21.
- Hieracium compositum** Lapeyr.
YL10.
- Hieracium elisaeum** Arv.-Touv.
YL11.
- Hieracium glaucinum** Jord.
YL10.
- Hieracium loscosianum** Scheele.
YL20.
- Hieracium subbellidifolium** (Zahn) Mateo
YL11.
- Hypochoeris radicata** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Inula conyzae** DC.
YL11, YL20, YL21.
- Inula helenioides** DC.
YL11.
- Inula montana** L.
YL10, YL11, YL20.
- Jasonia glutinosa** (L.) DC.
YL10, YL11, YL21.
- Jasonia tuberosa** (L.) DC.
YL10, YL11, YL21.
- Lactuca serriola** L.
YL11, YL21.
- Lactuca tenerrima** Pourret
YL10, YL11, YL21.
- Lactuca viminea** subsp. **ramosissima**
(All.) Bonnier
YL11, YL20.
- Lactuca virosa** L.
YL11, YL21.
- Lapsana communis** L.
YL10, YL11.
- Leontodon longirrostris** (Finch & P.D.
Sell) Talavera
YL11, YL21.
- Leucanthemum maestracense** Vogt &
Hellwig
YL10, YL11, YL20.
- Leucanthemum vulgare** Lam. subsp.
pujiulae Sennen
YL10, YL11, YL21.
- Leuzea conifera** (L.) DC.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Mantisalca salmantica** (L.) Briq. & Cavill.
YL11, YL21.
- Onopordum acanthium** L.
YL11, YL21.
- Pallenis spinosa** (L.) Cass.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Picnomon acarna** (L.) Cass.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Picris echioides** L.
YL11, YL21.
- Picris hieracioides** L. subsp. **longifolia**
(Boiss. & Reut.) P.D.Sell
YL11, YL20, YL21.
- Pilosella officinarum** F.W. Sch. & Sch. Bip.
YL10, YL11.
- Pulicaria dysenterica** (L.) Bernh.
YL10, YL11, YL21.
- Santolina chamaecyparissus** L. subsp.
squarrosa (DC.) Nyman,
YL11, YL20, YL21.
- Scolymus hispanicus** L.
YL10, YL11, YL20.
- Scorzonera angustifolia** L.
YL10, YL11, YL21.
- Scorzonera laciniata** L.
YL11, YL21.
- Senecio doria** L.
YL10, YL11, YL21.
- Senecio erucifolius** L.
YL11, YL21.
- Senecio jacobaea** L.
YL10, YL11, YL21.
- Senecio vulgaris** L.
YL11, YL21.
- Serratula nudicaulis** (L.) DC.
YL10.
- Silybum marianum** (L.) Gaertn.
YL11.
- Sonchus asper** (L.) Hill subsp. **asper**
YL10, YL11, YL21.
- Sonchus asper** subsp. **glaucescens** (Jord.)
Ball
YL20, YL21.
- Sonchus maritimus** L. subsp. **aquatilis**
(Pourr.) Nyman
YL10, YL11, YL21.
- Sonchus oleraceus** L.

YL10, YL11, YL21.

Sonchus tenerrimus L.

YL10, YL11, YL21.

Stachelina dubia L.

YL10, YL11, YL21.

Tanacetum corymbosum (L.) Sch. Bip.

YL11, YL21.

Tanacetum parthenium (L.) Sch. Bip.

YL21.

Taraxacum marginellum H. Lindb.

YL21.

Taraxacum obovatum (Willd.) DC.

YL11, YL20.

Taraxacum columnare Pau

YL21.

Tussilago farfara L.

YL10, YL11.

Xanthium italicum Moretti

YL10, YL11.

Xanthium spinosum L.

YL11, YL21.

Xeranthemum inapertum (L.) Mill.

YL11, YL21.

CONVOLVULACEAE

Calystegia sepium (L.) R. Br.

YL10, YL11, YL21.

Convolvulus arvensis L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Convolvulus lineatus L.

YL10, YL11, YL20.

Ipomoea purpurea (L.) Roth,

YL11, YL21.

CORNACEAE

Cornus sanguinea L.

YL10, YL11, YL21.

CRASSULACEAE

Sedum acre L.

YL11, YL20.

Sedum album L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Sedum dasyphyllum L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Sedum sediforme (Jacq.) Pau

YL10, YL11, YL20, YL21.

CRUCIFERAE

Aethionema saxatile (L.) R. Br.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Alyssum alyssoides (L.) L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Alyssum granatense Boiss. & Reut.

YL21.

Alyssum simplex Rudolphi

YL21.

Alliaria petiolata (MB.) Cavara & Grande

YL10, YL21.

Arabis auriculata Lam.

YL11.

Arabis hirsuta (L.) Scop.

YL10, YL11, YL20.

Arabis planisiliqua (Pers.) Rechb.

YL11, YL21.

Arabis scabra All.

YL20.

Arabis turrata L.

YL10.

Barbarea vulgaris R. Br.

YL10, YL11.

Biscutella stenophylla Dufour

YL11.

Biscutella turolensis Pau

YL11, YL20.

Brassica repanda (Willd.) DC. subsp.

nudicaulis (Lag.) Heywood

YL11, YL20.

Calepina irregularis (Asso) Thell

YL11.

Camelina microcarpa DC.

YL21.

Capsella bursa-pastoris (L.) Medicus,

YL11, YL21.

Cardaria draba (L.) Desv. subsp. **draba**

YL21.

Clypeola jonthlaspi L.

YL11.

Diplotaxis eruroides (L.) DC.

YL11, YL21.

Diplotaxis viminea (L.) DC.

YL11.

Erophila verna (L.) Chevall.

YL10, YL11.

Eruca vesicaria (L.) Cav.

YL11, YL21.

Erucastrum nasturtiifolium (Poir.) O.E.

Schulz subsp. **nasturtiifolium**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Erysimum cheiri (L.) Crantz

YL21.

Hormathophylla lapeyrouseana (Jord.)

Küpferr
 YL10, YL20, YL21.
Hornungia petraea (L.) Rchb. subsp. **aragonensis** (Losc. & Pardo) Malag.
 YL11.
Hornungia petraea subsp. **petraea**
 YL10, YL11.
Iberis saxatilis L. subsp. **saxatilis**
 YL20.
Lepidium graminifolium L.
 YL11.
Lepidium hirtum (L.) Sm. subsp. **calycotrichum** (G. Kunze) Thell.
 YL21.
Malcolmia africana (L.) R. Br.
 YL21.
Matthiola fruticulosa (L.) Maire
 YL21.
Neslia paniculata (L.) Desv. subsp. **thracica** (Velen) Bornm.
 YL11.
Rapistrum rugosum (L.) All.
 YL11, YL21.
Rorippa nasturtium-aquaticum (L.)
 Hayek
 YL10, YL11, YL21.
Sinapis arvensis L.
 YL11, YL21.
Sisymbrium irio L.
 YL11, YL21.
Sisymbrium officinale (L.) Scop.
 YL11, YL21.
Sisymbrium orientale L.
 YL11.
Thlaspi perfoliatum L.
 YL10.

CUCURBITACEAE

Bryonia dioica Jacq.
 YL11, YL21.
Ecballium elaterium (L.) A. Richard
 YL11.

CUSCUTACEAE

Cuscuta campestris Yuncker
 YL21.
Cuscuta epithymum (L.) L.
 YL11, YL21.

CHENOPODIACEAE

Atriplex patula L.

YL11, YL21.
Atriplex tornabenei Tineo
 YL21.
Bassia scoparia (L.) Voss subsp. **densiflora** (Turcz.) Cirujano & Velayos
 YL11, YL21.
Bassia scoparia subsp. **scoparia**
 YL11.
Beta vulgaris L.
 YL11, YL21.
Chenopodium album L.
 YL10, YL11, YL21.
Chenopodium hybridum L.
 YL11.
Chenopodium murale L.
 YL11, YL21.
Chenopodium vulvaria L.
 YL11, YL21.
Salsola kali L.
 YL11, YL21.
Salsola vermiculata L.
 YL11, YL21.

DIPSACACEAE

Cephalaria leucantha (L.) Roem. & Schult.
 YL10, YL11, YL20, YL21.
Dipsacus fullonum L.
 YL10, YL11, YL21.
Knautia purpurea (Vill.) Borbás
 YL11, YL21.
Scabiosa columbaria subsp. **affinis** (Gren. & Godr.) Nyman
 YL10, YL11, YL20.
Scabiosa stellata L.
 YL11, YL21.
Succisa pratensis Moench
 YL10, YL11.

ERICACEAE

Arbutus unedo L.
 YL11.
 FABREGAT & LÓPEZ UDÍAS (1995, 2011) confirman su permanencia en el Monumento Natural Puente de la Fonseca tras el incendio del verano de 1994.
Arctostaphylos uva-ursi subsp. **crassifolia** (Br.-Bl.) Rivas-Mart. & al.
 YL10, YL11.
Erica multiflora L.
 YL20.
 Probablemente esta es una de las citas más

llamativa del catalogo, tratándose de una especie termófila del litoral mediterráneo que alcanza tierras aragonesas por el Matarraña, que alcanzaría aquí una posición atípica a 1090 m, en una umbría supramediterránea. La indicación [YL2009, Castellote, umbría de Los Puertos, 1.090 m] corresponde a C. FABREGAT & LÓPEZ UDIAS (2011 y com. pers.).

EUPHORBIACEAE

- Euphorbia characias** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Euphorbia exigua** L.
YL21.
- Euphorbia flavicomis** DC.
YL11, YL20.
- Euphorbia helioscopia** L.
YL11, YL21.
- Euphorbia hirsuta** L.
YL10, YL11.
- Euphorbia minuta** Losc. & Pardo,
YL11.
- Euphorbia nicaeensis** All.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Euphorbia peplus** L.
YL11, YL21.
- Euphorbia serrata** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Mercurialis ambigua** L. f.
YL11.
- Mercurialis tomentosa** L.
YL11.

FAGACEAE

- Quercus coccifera** L.
YL10, YL11, YL21.
- Quercus faginea** Lam. subsp. **faginea**
YL10, YL11.
- Quercus ilex** subsp. **rotundifolia** (Lam.)
Schwarz
YL10, YL11, YL20, YL21.

GENTIANACEAE

- Blackstonia perfoliata** (L.) Huds.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Centaurium quadrifolium** subsp. **barrelieri** (Dufour) G. López
YL11, YL21.
- Centaurium quadrifolium** subsp. **linariifolium** (Lam.) G. López
YL10, YL11, YL21.

GERANIACEAE

- Erodium ciconium** (L. & Jus L.) L'Her.
YL11, YL21.
- Erodium cicutarium** (L.) L'Hér.
YL10, YL11.
- Erodium malacoides** (L.) L'Her.
YL11, YL21.
- Geranium dissectum** L.
YL11, YL21.
- Geranium molle** L.
YL11, YL21.
- Geranium purpureum** Vill.
YL10, YL20.
- Geranium robertianum** L.
YL10.
- Geranium rotundifolium** L.
YL11, YL20, YL21.

GLOBULARIACEAE

- Globularia alypum** L.
YL11, YL21.
- Globularia linifolia** Lam. subsp. **hispanica** (Willk.) M.B. Crespo & Mateo
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Globularia linifolia** subsp. **linifolia**
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Globularia repens** Lam. subsp. **repens**
YL10, YL11, YL20, YL21.

GUTTIFERAE

- Hypericum caprifolium** Boiss.
YL10, YL11, YL21.
- Hypericum montanum** L.
YL10.
- Hypericum perforatum** L. subsp. **perforatum**
YL10, YL11, YL21.
- Hypericum tetrapterum** Fries,
YL10, YL11, YL21.

JUGLANDACEAE

- Juglans regia** L.
YL10, YL11, YL21.

LABIATAE

- Acinos alpinus** (L.) Moench
YL10, YL20, YL21.
- Acinos arvensis** (Lam.) Dandy
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Ajuga chamaepitys** (L.) Schreb.
YL10, YL21.

- Ballota nigra** L.
YL10, YL11, YL21.
- Calamintha nepeta** (L.) Savi subsp. **nepeta**
YL10, YL11, YL21.
- Clinopodium vulgare** L.
YL21.
- Lamium amplexicaule** L.
YL11.
- Lamium purpureum** L.
YL11.
- Lavandula latifolia** Medik.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Lycopus europaeus** L.
YL10, YL11, YL21.
- Marrubium supinum** L.
YL10, YL11, YL21.
- Marrubium vulgare** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Mentha longifolia** (L.) Huds.
YL10, YL11, YL21.
- Mentha spicata** L.
YL21.
- Mentha suaveolens** Ehrh.
YL10, YL11, YL21.
- Micromeria fruticosa** (L.) Druce
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Nepeta nepetella** L. subsp. **aragonensis**
(Lam.) Nyman
YL10.
- Origanum vulgare** L. subsp. **virens** (Hoffmanns. & Link) Bonnier & Layens
YL10.
- Phlomis lychnitis** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Prunella grandiflora** (L.) Scholler
YL20, YL21.
- Prunella vulgaris** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Rosmarinus officinalis** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Salvia lavandulifolia** Vahl subsp. **lavan-
dulifolia**
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Salvia pratensis** L.
YL10, YL21.
- Salvia verbenaca** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Satureja intricata** Lange
YL10, YL11.
- Satureja montana** L.
YL10, YL11, YL20.
- Sideritis hirsuta** L.
YL11.
- Sideritis montana** L.
YL21.
- Sideritis spinulosa** Barnades
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Stachys recta** L. subsp. **recta**
YL21.
- Teucrium aragonense** Losc. & Pardo,
YL11, YL20, YL21.
- Teucrium capitatum** L. subsp. **capitatum**
YL11.
- Teucrium chamaedrys** L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Teucrium expassum** Pau
YL10.
- Thymus vulgaris** L. subsp. **vulgaris**
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Thymus zygis** Loefl. subsp. **zygis**
YL10, YL11, YL21.

LEGUMINOSAE

- Anthyllis montana** L.
YL11, YL20, YL21.
- Anthyllis vulneraria** L. subsp. **gandogeri**
(Sagorski) Maire
YL10, YL11.
- Argyrolobium zanonii** (Turra) P.W. Ball
YL10, YL11.
- Astragalus incanus** L. subsp. **incanus**
YL20.
- Astragalus monspessulanus** L. subsp.
gypsophilus Rouy
YL11.
- Astragalus sesameus** L.
YL21.
- Bituminaria bituminosa** (L.) Stirton
YL10, YL11, YL21.
- Colutea arborescens** L. subsp. **gallica**
Browicz
YL11, YL21.
- Coronilla emerus** L.
YL10, YL11.
- Coronilla minima** L. subsp. **lotoides**
(Koch) Nyman,
YL10, YL11, YL20, YL21.
- Coronilla minima** subsp. **minima**
YL20.
- Coronilla scorpioides** (L.) Koch,
YL21.
- Cytisus heterochrous** Webb

YL10, YL11.

Dorycnium hirsutum (L.) Ser.

YL11, YL21.

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp.

pentaphyllum

YL10, YL11, YL20, YL21.

Dorycnium rectum (L.) Ser.

YL11, YL21.

Erinacea anthyllis Link,

YL10, YL11, YL20.

Genista hispanica L. subsp. **hispanica**

YL10, YL11.

Genista scorpius (L.) DC.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Hippocrepis comosa L. subsp. **scorpioides**

(Req.) O. Bolòs & al.

YL10, YL11, YL21.

Lathyrus aphaca L.

YL11.

Lathyrus filiformis (Lam.) Gay

YL10, YL21.

Lotus corniculatus L.

YL11, YL21.

Lotus delortii Timb.-Lagr.

YL10, YL20.

Lotus glaber Mill.

YL11, YL21.

Medicago lupulina L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Medicago minima (L.) Bartal

YL10.

Medicago sativa L. subsp. **sativa**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Medicago suffruticosa Ramond subsp.

leiocarpa (Benth.) Urban

YL10, YL11, YL20.

Melilotus albus Medik.

YL10, YL11, YL21.

Melilotus officinalis (L.) Lam.

YL11.

Onobrychis argentea Boiss. subsp. **hispanica**

(Sirj.) P.W. Ball.

YL21.

Onobrychis saxatilis (L.) Lam.

YL11, YL21.

Onobrychis viciifolia Scop.

YL11, YL21.

Ononis aragonensis Asso,

YL10, YL20.

Ononis minutissima L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Ononis natrix L.

YL10, YL11, YL21.

Ononis pusilla L. subsp. **pusilla**

YL10, YL11, YL21.

Ononis spinosa L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Spartium junceum L.

YL10, YL11, YL21.

Tetragonolobus maritimus (L.) Roth,

YL11.

Trifolium campestre Schreb.

YL10, YL11, YL21.

Trifolium fragiferum L.

YL10, YL11.

Trifolium pratense L.

YL11, YL21.

Trifolium repens L.

YL11, YL21.

Vicia onobrychioides L.

YL21.

LINACEAE

Linum catharticum L.

YL10, YL20, YL21.

Linum narbonense L.

YL10, YL11.

Linum strictum L.

YL11, YL21.

Linum suffruticosum L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

LORANTHACEAE

Arceuthobium oxycedri (DC.) Bieb.

YL10, YL11.

Viscum album L. subsp. **austriacum**

(Wiesb.) Vollmann

YL11.

LYTHRACEAE

Lythrum salicaria L.

YL11, YL21.

MALVACEAE

Althaea cannabina L.

YL11.

Althaea hirsuta L.

YL11.

Hibiscus trionum L.

YL11, YL21.

Lavatera cretica L.

YL21.

Malva neglecta Wallr.
YL11, YL21.
Malva sylvestris L.
YL11, YL21.

MORACEAE

Ficus carica L.
YL10, YL11, YL21.

NYCTAGINACEAE

Mirabilis jalapa L.
YL11, YL21.

OLEACEAE

Fraxinus angustifolia Vahl
YL10, YL11, YL21.
Jasminum fruticans L.
YL10, YL11, YL21.
Ligustrum vulgare L.
YL10, YL11, YL21.
Olea europaea L. var. **sylvestris** (Mill.) Lehr
YL21.
Phillyrea angustifolia L.
YL10.

ONAGRACEAE

Epilobium hirsutum L.
YL10, YL11, YL21.
Epilobium parviflorum Schreb.
YL10, YL11, YL21.

OROBANCHACEAE

Orobanche amethystea Thuill. subsp.
amethystea
YL10, YL11.
Orobanche latisquama (F.W. Sch.) Batt.
YL11, YL21.
Orobanche ramosa L. subsp. **mutelii** (F.
W. Schultz) Coutinho
YL11.

OXALIDACEAE

Oxalis bowiei Lind L.
YL11, YL21.

PAPAVERACEAE

Glaucium corniculatum (L.) J.H. Rudolph
YL21.
Hypocoum imberbe Sm.
YL21.
Papaver rhoeas L.

YL11, YL21.
Roemeria hybrida (L.) DC.
YL21.
Sarcocapnos enneaphylla (L.) DC.
YL10, YL11, YL21.

PLANTAGINACEAE

Plantago albicans L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
Plantago lanceolata L.
YL10, YL11, YL20, YL21.
Plantago major L.
YL10, YL11, YL21.
Plantago maritima L. subsp. **serpentina**
(All.) Arcangeli
YL11.
Plantago media L.
YL21.
Plantago sempervirens Crantz
YL10, YL11, YL20, YL21.

PLUMBAGINACEAE

Plumbago europaea L.
YL11.

POLYGALACEAE

Polygala nicaeensis subsp. **cesalpinii** (Bu-
bani) McNeil
YL10, YL11, YL21.
Polygala rupestris Pourr.
YL11, YL21.
Polygala vulgaris L.
YL21.

POLYGONACEAE

Fallopia convolvulus (L.) A. Löve
YL11, YL20, YL21.
Polygonum aviculare L.
YL11, YL21.
Polygonum bellardii All.
YL21.
Polygonum persicaria L.
YL10, YL11, YL21.
Rumex conglomeratus Murray
YL11.
Rumex crispus L.
YL11, YL21.
Rumex intermedius DC.
YL11, YL20.
Rumex pulcher L. subsp. **woodsii** (De
Not.) Arcangeli

YL11, YL21.

PORTULACACEAE

Portulaca oleracea L.

YL11, YL21.

PRIMULACEAE

Anagallis arvensis L.

YL11, YL21.

Asterolinon linum-stellatum (L.) Duby

YL10.

Coris monspeliensis L.

YL10, YL11, YL21.

Lysimachia ephemerum L.

YL10, YL11, YL21.

Primula veris L. subsp. **columnae** (Ten.)

Maire & Petitmengin

YL20.

Samolus valerandi L.

YL10, YL11, YL21.

PUNICACEAE

Punica granatum L.

YL11, YL21.

RAFFLESIACEAE

Cytinus hypocistis (L.) L. subsp. **hypocistis**

YL10.

RANUNCULACEAE

Adonis annua L.

YL11.

Aquilegia vulgaris L. subsp. **vulgaris**

YL10, YL21.

Clematis vitalba L.

YL10, YL11, YL21.

Consolida orientalis (Gay) Schrödinger

YL10, YL21.

Delphinium halteratum Sm. subsp. **ver-**

dunense (Balbis) Graebn. & Graebn. f.

YL10, YL11.

Helleborus foetidus L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Hepatica nobilis Schreb.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Ranunculus acris L. subsp. **despectus**

Laínz

YL10.

Ranunculus arvensis L.

YL11.

Ranunculus bulbosus L. subsp. **aleae**

(Willk.) Rouy & Fouc.

YL10, YL11, YL21.

Ranunculus bulbosus subsp. **bulbosus**

YL10, YL21.

Ranunculus repens L.

YL10, YL11, YL21.

Ranunculus trichophyllus Chaix

YL11.

Thalictrum tuberosum L.

YL10, YL11, YL21.

RESEDACEAE

Reseda lutea L. subsp. **lutea**

YL11, YL21.

Reseda luteola L.

YL11.

Reseda phyteuma L.

YL11.

Reseda undata L. subsp. **undata**

YL11, YL21.

RHAMNACEAE

Rhamnus alaternus L.

YL10, YL11, YL21.

Rhamnus lycioides L. subsp. **lycioides**

YL10, YL11, YL21.

Rhamnus pumilus Turra

YL11, YL21.

ROSACEAE

Agrimonia eupatoria L.

YL10, YL11, YL21.

Amelanchier ovalis Medik.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Aphanes arvensis L.

YL10.

Crataegus monogyna Jacq.

YL11, YL21.

Cydonia oblonga Mill.

YL11, YL21.

Filipendula ulmaria Maxim.

YL11.

Potentilla caulescens L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Potentilla neumanniana Rchb.

YL10, YL11, YL20.

Potentilla reptans L.

YL10, YL11, YL21.

Prunus domestica L.

YL11, YL21.

Prunus mahaleb L.

YL21.

Prunus spinosa L.

YL11, YL21.

Rosa agrestis Savi

YL10.

Rosa canina L.

YL10, YL11, YL21.

Rosa micrantha Borrer

YL11, YL20, YL21.

Rosa pouzinii Tratt.

YL11.

Rubus caesius L.

YL10, YL11, YL21.

Rubus ulmifolius Schott

YL10, YL11, YL20, YL21.

Sanguisorba minor Scop. subsp. **baleari-**

ca (Bourg.) Muñoz Garm. & C. Navarro

YL11, YL21.

Sanguisorba minor subsp. **minor**

YL10, YL11.

Sanguisorba verrucosa (Ehrenb.) A. Braun

YL11.

Sorbus domestica L.

YL11, YL21.

RUBIACEAE

Asperula aristata L. f. subsp. **scabra** (J.

Presl & K. Presl) Nyman

YL10, YL11, YL20, YL21.

Asperula cynanchica L.

YL10, YL11.

Cruciata glabra (L.) Ehrend.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Galium aparine L.

YL10, YL11, YL21.

Galium estebani Sennen

YL21.

Galium lucidum All.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Galium parisiense L.

YL10, YL11.

Galium tricorutum Dandy

YL21.

Galium verum L.

YL11, YL21.

Rubia peregrina L. subsp. **peregrina**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Rubia tinctorum L.

YL11.

Sherardia arvensis L.

YL10, YL11, YL21.

RUTACEAE

Ruta angustifolia Pers.

YL10, YL11, YL21.

SALICACEAE

Populus alba L.

YL11, YL21.

Populus nigra L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Populus x canadensis Moench

YL10, YL11, YL21.

Populus x canescens (Ait.) Sm.

YL11, YL21.

Salix alba L.

YL11, YL21.

Salix atrocinnerea Brot.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Salix eleagnos Scop.

YL10, YL11, YL21.

Salix fragilis L.

YL11, YL21.

Salix purpurea L.

YL10, YL11, YL21.

Salix triandra L.

YL10, YL11, YL21.

SANTALACEAE

Osyris alba L.

YL21.

Thesium humifusum DC.

YL11, YL20, YL21.

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cuneata Willd. subsp. **cuneata**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Saxifraga tridactylites L.

YL10.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum barrelieri Boreau subsp. **liti-**

giosum (Pau) O. Bolòs & Vigo

YL10, YL11, YL20, YL21.

Cymbalaria muralis Gaertn., B. Meyer &

Schreb.

YL21.

Chaenorhinum minus (L.) Lange in Willk.

& Lange subsp. **minus**

YL10, YL20, YL21.

Chaenorhinum organifolium (L.) Fourr.

subsp. **crassifolium** (Cav.) Rivas Goday &

Borja

YL10, YL11, YL20, YL21.

Chaenorhinum serpyllifolium (Lange)

Lange
YL10.

Digitalis obscura L.

YL10, YL11, YL21.

Kickxia elatine (L.) Dumort.

YL21.

Linaria aeruginea(Gouan) Cav.

YL10.

Linaria simplex (Willd.) DC.

YL10.

Odontites vernus (Bellardi) Dumort.

YL21.

Odontites viscosus (L.) Clairv. subsp. **australis** (Boiss.) Jahand. & Maire

YL11, YL21.

Scrophularia auriculata L.

(= *S. balbisii* Hornem.; - *S. aquatica* auct.; - *S. valentina* auct., - *S. oblongifolia* auct.)

YL10, YL11, YL21.

Scrophularia canina L. subsp. **canina**

YL11.

Verbascum boerhavia L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Verbascum pulverulentum Vill.

YL10, YL11, YL21.

Verbascum sinuatum L.

YL10, YL11, YL21.

Verbascum thapsus L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Veronica anagallis-aquatica L.

YL10, YL11, YL21.

Veronica arvensis L.

YL10.

Veronica hederifolia L. subsp. **hederifolia**

YL20

Veronica polita Fries,

YL11, YL21.

Veronica tenuifolia Asso

YL11, YL21.

SIMAROUBACEAE

Ailanthus altissima (Mill.) Swingle

YL11, YL21.

SOLANACEAE

Datura stramonium L.

YL21.

Hyoscyamus albus L.

YL11.

Solanum dulcamara L.

YL10, YL11, YL21.

Solanum nigrum L.

YL10, YL11, YL21.

TAMARICACEAE

Myricaria germanica (L.) Desv.

YL11, YL21.

Tamarix canariensis Willd.

YL11, YL21.

THYMELAEACEAE

Daphne gnidium L.

YL11.

Thymelaea tinctoria (Pourr.) Endl.

YL10, YL11, YL20, YL21.

ULMACEAE

Celtis australis L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Ulmus minor Mill.

YL11, YL21.

UMBELLIFERAE

Apium nodiflorum (L.) Lag.

YL10, YL11, YL21.

Bupleurum baldense Turra

YL11, YL21.

Bupleurum frutescens L.

YL11, YL20, YL21.

Bupleurum rigidum L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Caucalis platycarpus L.

YL21.

Daucus carota L. subsp. **carota**

YL10, YL11, YL21.

Eryngium campestre L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Foeniculum vulgare Mill. subsp. **piperitum** (Ucria) Cout.

YL11, YL21.

Oenanthe lachenalii C.C. Gmelin,

YL10, YL11.

Pastinaca sativa L. subsp. **sylvestris**

(Mill.) Rouy & Camus

YL10, YL11.

Petroselinum crispum (Mill.) A.W. Hill,

YL11.

Peucedanum officinale subsp. **officinale**

YL20.

Peucedanum oreoselinum (L.) Moench

YL21.

Pimpinella espanensis M. Hiroe

YL10, YL20, YL21.

Ptychotis saxifraga (L.) Loret & Barrand.

YL11, YL20, YL21.

Ridolfia segetum (L.) Moris

YL21.

Solamente hemos detectado una población compuesta por varios centenares de individuos en un campo de olivos junto al río Guadalope. En 2011 el campo fue roturado sin que llegara a producir frutos. Según D. Gómez en AFA(2012), en Aragón se conoce exclusivamente de la cuenca de Pancrudo, donde ha sido observada recientemente (2005) por Alfredo Martínez.

Scandix pecten-veneris L.

YL21.

Seseli montanum L. subsp. **montanum**

YL11.

Thapsia villosa L.

YL21.

Torilis japonica (Houtt.) DC.

YL11.

Trinia glauca (L.) Dumort.

YL11.

URTICACEAE

Parietaria judaica L.

YL10, YL11, YL21.

Urtica dioica L.

YL10.

Urtica urens L.

YL11.

VALERIANACEAE

Centranthus angustifolius (Mill.) DC.

subsp. **lecoqii** (Jord.) Br.-Bl.

YL20.

Valerianella eriocarpa Desv.

YL10.

VERBENACEAE

Verbena officinalis L.

YL10, YL11, YL21.

VIOLACEAE

Viola alba sensu lato

YL10, YL11, YL21.

Viola rupestris F.W. Schmidt

YL10, YL11, YL21.

Viola rupestris x willkommii

YL21.

Viola willkommii R. de Roemer

YL10, YL11, YL21.

VITACEAE

Vitis vinifera L.

YL11, YL21.

ZYGOPHYLLACEAE

Tribulus terrestris L.

YL11.

MONOCOTILEDONES

ALISMATACEAE

Alisma lanceolatum With.

YL11.

Alisma plantago-aquatica L.

YL11.

CYPERACEAE

Carex distans L.

YL21.

Carex divulsa Stokes

YL10, YL11, YL21.

Carex flacca Schreb.

YL10, YL11, YL21.

Carex hallerana Asso

YL11, YL21.

Carex humilis Leyss.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Cyperus longus L. subsp. **badius** (Desf.)

Murb.

YL11.

Cyperus rotundus L.

YL11.

Eleocharis palustris (L.) Roem. & Schult.

YL11.

Scirpus holoschoenus L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Schoenus nigricans L.

YL10, YL11, YL21.

GRAMINEAE

Aegilops geniculata Roth

YL10, YL11, YL20, YL21.

Agrostis stolonifera L.

YL10, YL11, YL21.

Arrhenatherum album (Vahl) W.D.

Clayton

YL10, YL11, YL20, YL21.

Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. subsp.
sardoum (E. Schmid) Gamisans

YL11, YL20, YL21.

Arundo donax L.

YL11, YL21.

Avellinia michelii (Savi) Parl.

YL10.

Avena barbata Pott. ex Link

YL21.

Avena sativa L.

YL11, YL21.

Avena sterilis L. subsp. **ludoviciana** (Duri-
rieu) Gillet & Maque

YL11, YL21.

Avenula bromoides (Gouan) H. Scholz

YL10, YL11, YL20, YL21.

Avenula pratensis (L.) Dumort. subsp.

iberica (St.-Yves) Romero Zarco

YL10, YL11, YL20, YL21.

Brachypodium distachyon (L.) Beauv.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Brachypodium phoenicoides (L.) Roem.

& Schult.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Brachypodium retusum (Pers.) Beauv.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Brachypodium sylvaticum (Huds.) Beauv.

YL10, YL11, YL21.

Briza media L.

YL11, YL21.

Bromus hordeaceus L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Bromus madritensis L.

YL10, YL11, YL21.

Bromus rubens L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Bromus squarrosus L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Bromus sterilis L.

YL10, YL20, YL21.

Bromus tectorum L.

YL10, YL20.

Cynodon dactylon (L.) Pers.

YL11, YL21.

Cynosurus elegans Desf.

YL10.

Dactylis glomerata L. subsp. **hispanica**

(Roth.) Nyman

YL10, YL11, YL20, YL21.

Desmazeria rigida (L.) Tutin subsp. **rigida**

YL10, YL11, YL20, YL21.

Dichantium ischaemum (L.) Roberty

YL11, YL21.

Digitaria sanguinalis (L.) Scop.

YL11, YL21.

Echinochloa crus-galli (L.) Beauv.

YL21.

Elymus hispidus (Opiz) Melderis

YL10, YL21.

Elymus repens (L.) Gould

YL11, YL21.

Eragrostis cilianensis (All.) F.T.Hubbard

YL21.

Festuca arundinacea Schreb. subsp. **fenas**

(Lag.) Arcangeli

YL11, YL21.

Festuca gautieri (Haeckel) K. Richter

YL10, YL20.

Festuca gracilior (Hack.) Markgr.-Dannenb.

YL11.

Holcus lanatus L.

YL10, YL11, YL21.

Hordeum murinum L. subsp. **leporinum**

(Link) Arcang.

YL10, YL11, YL21.

Hypparrhenia hirta (L.) Stapf subsp. **pu-**

bescens (Andersson) Paunero

YL10, YL11, YL21.

Imperata cylindrica (L.) Rauschel

YL11.

Koeleria caudata (Link) Steudel

YL10, YL20, YL21.

Koeleria vallesiana (Honckeny) Gaudin

YL10, YL11, YL20, YL21.

Lolium perenne L.

YL10, YL11, YL21.

Lolium rigidum Gaudin subsp. **rigidum**

YL11, YL21.

Melica ciliata L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Melica minuta L.

YL10, YL11, YL21.

Molinia caerulea (L.) Moench subsp.

arundinacea (Schrank) Richter

YL10, YL11, YL21.

Phleum phleoides (L.) Karsten

YL20.

Phragmites australis (Cav.) Trin subsp.

australis

YL10, YL11, YL21.

Piptatherum miliaceum (L.) Coss.

YL10, YL11, YL21.

Piptatherum paradoxum (L.) Beauv.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Poa annua L. subsp. **annua**

YL11.

Poa bulbosa L.

YL10.

Poa compressa L.

YL20, YL21.

Poa flaccidula Boiss. & Reut.

YL20.

Poa pratensis L. subsp. **angustifolia** (L.)

Lindb. f.

YL11, YL21.

Rostraria cristata (L.) Tzvelev

YL11, YL21.

Setaria pumila (Poiret) Roem. & Schult.

YL11, YL21.

Setaria verticillata (L.) Beauv.

YL11, YL21.

Setaria viridis (L.) Beauv.

YL11, YL21.

Stipa offneri Breistr.

YL10, YL11, YL21.

Stipa parviflora Desf.

YL10, YL11, YL21.

Tragus racemosus (L.) All.

YL10.

Trisetum flavescens (L.) Beauv.

YL11, YL21.

Vulpia ciliata Dumort.

YL11, YL21.

IRIDACEAE

Gladiolus reuteri Boiss.

YL11.

Iris germanica L.

YL11, YL21.

JUNCACEAE

Juncus articulatus L.

YL10, YL11, YL21.

Juncus bufonius L.

YL21.

Juncus inflexus L.

YL10, YL11, YL21.

Juncus subnodulosus Schrank

YL10, YL11.

LILIACEAE

Allium paniculatum L.

YL11, YL21

Allium sphaerocephalon L.

YL21.

Aphyllanthes monspeliensis L.

YL10, YL11, YL20, YL21.

Asparagus acutifolius L.

YL10, YL11, YL21.

Asparagus officinalis L.

YL11, YL21.

Asphodelus cerasifer Gay

YL10, YL11, YL21.

Dipcadi serotinum (L.) Medik.

YL11, YL21.

Merendera montana (L.) Lange

YL20.

Muscari neglectum Guss.

YL20.

Ruscus aculeatus L.

YL21.

ORCHIDACEAE

Cephalanthera rubra (L.) L. Rich.

YL21.

Dactylorhiza elata (Poir.) Soó

YL11.

Epipactis palustris (L.) Crantz

YL21.

Epipactis rhodanensis Gévaudan & Ro-

batsch

YL21.

Gymnadenia conopsea (L.) R. Br.

YL11.

Ophrys apifera Huds.

YL11 [Lagares, en VAB 871541]

Ophrys scolopax Cav.

YL11.

Ophrys speculum Link

YL11.

Ophrys sphegodes Mill.

YL10, YL11.

Platanthera chlorantha (Custer) Rchb.

YL11, YL21.

POTAMOGETONACEAE

Potamogeton coloratus Hornem.

YL21.

Potamogeton densus L.

YL10, YL11, YL21.

Potamogeton pectinatus L.

YL21.

SMILACACEAE

Smilax aspera L.
YL10, YL11, YL21.

SPARGANIACEAE

Sparganium erectum L. subsp. **microcarpum** (Neuman) Domin
YL21.

Sparganium erectum subsp. **neglectum** (Beeby) K. Richter
YL10, YL11, YL21.

TYPHACEAE

Typha angustifolia L.
YL11, YL21.

Typha domingensis (Pers.) Steudel
YL11.

Typha latifolia L.
YL10, YL11, YL21.

ZANNICHELLIACEAE

Zannichellia contorta (Desf.) Cham. & Schldl.
YL10.

Zannichellia peltata Bertol.
YL20.

AGRADECIMIENTOS: A Gonzalo Mateo, Carlos Fabregat, Silvia López Udías y Jesús Riera, del Jardí Botànic de la Universitat de València, por la lectura crítica del original. A José Facé, experto conocedor del término y su flora etnobotánica, por su valiosa colaboración en el campo.

BIBLIOGRAFÍA

- AGUILLELLA, A. (1981) *La vegetación potencial y los pisos bioclimáticos en la cuenca del río Guadalope*. Tesis de Licenciatura. Facultad de Ciencias Biológicas. Universidad de Valencia.
- AGUILLELLA, A., J. MANSANET, J. & G. MATEO (1983) Flora Maestracense, I. Plantas de la cuenca del río Guadalope. *Collect. Bot.* (Barcelona) 14: 7-10.
- AFA (2012) Atlas de la flora de Aragón. <http://www.ipe.csic.es/floragon/index.php>
- FABREGAT, C. & S. LÓPEZ UDÍAS (1995) *Evaluación de daños a flora, fauna y comunidades naturales afectadas por el incendio del valle del Guadalope. Comunidades vegetales y flora*. Gobierno de Aragón.
- FABREGAT, C. & S. LÓPEZ UDÍAS (2011) *Estudio de los hábitats de los Monumentos Naturales de las Grutas de Cristal y del Puente Natural de la Fonseca y su entorno. Memoria de resultados*. Dpto. Medio Ambiente. Servicio Provincial de Teruel. Gobierno de Aragón.
- IGN (1928) Mapa Topográfico Nacional escala 1:50.000, Aguaviva, nº 519, 1ª edición 1928.
- MATEO, G., LOZANO, J.L. & A. AGUILLELLA (2012) *Catálogo florístico de las sierras de Gúdar y Javalambre (Teruel)*. Comarca Gúdar-Javalambre. En prensa.

(Recibido el 24-IV-2012)